

הבדלים תרבותיים ומגדריים בתדירות ההשתתפות של ילדים בפעילויות יום-יומיות במסגרת הגן

ענת גולוס, נעמי ויינטראוב

ענת גולוס, OT, PhD, ראש המעבדה לחקר סביבה, תרבות והשתתפות בקהילה, בית הספר לריפוי בעיסוק, הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית, ירושלים, ישראל. anat.golos@mail.huji.ac.il

נעמי ויינטראוב, OT, PhD, ראש ביה"ס לריפוי בעיסוק, ראש המעבדה לחקר ליקויים נוירו-התפתחותיים וכתובה, בית הספר לריפוי בעיסוק, הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית, ירושלים, ישראל. naomi.weintraub@mail.huji.ac.il

מילות מפתח: עיסוקים, חרדים, ערבים, בנים-בנות, חינוך נפרד

תקציר

רקע. תרבות באה לידי ביטוי בערכים משפחתיים וחינוכיים, בעשייה החינוכית ובציפיות מגדריות ומשפיעה על חיי היום-יום ועל התפתחות ילדים. מטרת המחקר היא לבחון הבדלים תרבותיים ומגדריים הבאים לידי ביטוי בתדירות ההשתתפות של ילדים בפעילויות יום-יומיות במסגרת הגן. **שיטה.** תדירות ההשתתפות של 120 ילדי גן (בגילאי 4.9 – 5.9 שנים) בתחומים של משחק, למידה והשתתפות חברתית, הוערכה באמצעות תצפית מובנית להערכת השתתפות בפעילויות הגן (SPO). הילדים השתייכו לשתי קבוצות תרבותיות: 80 ילדים יהודים חרדים ו-40 ילדים ערבים. הילדים החרדים למדו בתוכניות חינוכיות נפרדות לבנים ולבנות, ואילו הילדים הערבים למדו בתוכניות חינוכיות משותפות. **תוצאות.** התוצאות מורות על השפעה מובהקת של אינטראקציה בין תרבות למגדר בתחומים של משחק והשתתפות חברתית ($Wilk's A=.49, MF[3, 114]$). בתחומים אלו הבנות החרדיות קיבלו ציוני תדירות השתתפות גבוהים ומובהקים מאלו של הבנים החרדים, ואילו בקרב הילדים הערבים לא נמצאו הבדלים מגדריים מובהקים. **מסקנות.** תוצאות המחקר מורות על כך שתדירות יכולה להשפיע על ציפיות מגדריות, ואלה יכולות להשפיע על תדירות ההשתתפות של ילדים בפעילויות יום-יום. מחקרים נוספים נדרשים כדי להיטיב להבין את הצרכים התרבותיים של ילדי הגן. הבנה זו תוכל לסייע בפיתוח של הערכות רגישות תרבות ושל תוכניות מתאימות, המשקפות את ההיבטים התרבותיים הייחודיים של מסגרות חינוכיות מגוונות, וכן את הרקע של הילדים.